

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау

Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы әкімдігінің жер қатынастары бөлімі» КММ

Тайынша қ.

2021ж. 19 сәуір

I. Кіріспе бөлім

1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау мәні: "Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы әкімдігінің жер қатынастары бөлімі" коммуналдық мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі-Бөлім) қызметі.

2. Негіздеме: бөлім басшысы «Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы әкімдігінің жер қатынастары бөлімі» КММ-нде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» 2021 жылғы 02 сәуірдегі №13 бұйрығы

3. Өткізу мерзімі: 2021 жылғы 05 сәуірінен бастап 2021 жылғы 19 сәуіріне дейін.

4. Талданатын кезең: 2019 жылғы 1 желтоқсаннан бастап 2020 жылғы 1 желтоқсанға дейін.

II. Ақпараттық-талдау бөлімі

Бөлімнің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

2. Нормативтік-құқықтық актілер: 1995 жылғы 30 тамыздағы Қазақстан Республикасының Конституциясы, 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңы, 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 2003 жылғы 20 маусымдағы № 442 Қазақстан Республикасының Жер кодексі, 2013 жылғы 15 сәуірдегі «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік көрсетілетін қызметтері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы № 148 «Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, «Қазақстан Республикасының «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 12 қаңтардағы №221 Заңы, "Мемлекеттік сатып алу туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы Заңы, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызметшілерінің 2015 жылғы 29 желтоқсандағы Әдеп кодексі, Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы №414 Еңбек Кодексі, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы Министрінің 2020 жылғы 1 қазандағы №301 бұйрығы «Жер қатынастары саласындағы мемлекеттік қызметтерді көрсету жөніндегі қағидаларды бекіту туралы», Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы Министрінің – Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі орынбасарының 2018 жылғы 28

желтоқсандағы №518 «Шаруа немесе фермер қожалықтарын жүргізу, ауыл шаруашылығы өндірісін жүргізу үшін уақытша өтеулі жер пайдалану (жалға) құқығын беру бойынша конкурсты ұйымдастыру және жүргізу Ережелері».

Қолданыстағы заңнаманың нормаларын зерттеу кезінде келесі қақтығыс анықталды.

Сот орындаушылары, сонымен қатар мемлекеттік кірістер органдары, ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелеріне уақытша өтеулі жер пайдалану құқығын аукцион өткізу арқылы іске асыру жағдайда, мемлекеттік емес заңды тұлғаларға бұрын берілген жер учаскелері қолданыстағы ауыл шаруашылығы өндірісін жүргізу үшін – мақсатты тағайындалуы көрсетіліп іске асырылады.

Сонымен қатар Қазақстан Республикасы Жер Кодексінің 37-бабының 5-тармағына сәйкес, *Қазақстан Республикасының азаматтарына* 10 жылдан 49 жыл мерзіміне дейін, қандастарға - 25 жыл мерзіміне дейін *шаруа немесе фермер қожалығын жүргізу үшін* уақытша өтеулі жер пайдалану (жалға алу) құқығы беріледі.

Аукционда жеке тұлғалар осындай учаскелерді алған жағдайда нысаналы мақсатын өзгертпей уақытша өтеулі жер пайдалану (жалға алу) шарттарын жергілікті атқарушы органмен жасалған тәртібі регламенттерген.

Ұсыным: жер қатынастары бөлімінің бас маманы қолданыстағы заңнаманың нормаларын түсіндіру туралы сұрақ бойынша жоғары тұрған органдарға хат жолдау.

3. Бөлімнің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері.

3.1. *Персоналды басқару желісі бойынша, оның ішінде кадрлардың ауысуы*

«Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы әкімдігінің жер қатынастары бөлімі» КММ штат саны 5 бірлікті құрайды.

Бөлімнің құрылымын басшы және 4 бас маман құрайды. 2020 жылға арналған штат кестесіне сәйкес бөлімде техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыратын және бөлімнің жұмыс істеуін қамтамасыз ететін 3,25 бірлік қызметкер, оның ішінде: 0,25 бірлік қызметтік үй-жайларды жинаушы, 1 бірлік жүргізуші, 1 бірлік басшының хатшысы, 1 бірлік Жер мәселелері жөніндегі әдіскер бар.

2019 жылғы 1 желтоқсаннан бастап 2020 жылғы 1 желтоқсанға дейінгі кезеңде кадрлардың ауысу деңгейі төмен.

Бөлімнің мемлекеттік қызметшілерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді, этикалық нормаларды және Мемлекеттік қызмет туралы заңнаманы сақтауы бөлігінде:

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңның 18-бабына сәйкес мемлекеттік қызметке қабылдау кезінде азаматтар өздеріне белгіленген шектеулерді қабылдайды. Сонымен, талдау жүргізу кезінде бөлімнің барлық мемлекеттік қызметшілерінің істерінде шектеулер қабылдау туралы міндеттемелер бар.

2019 жылғы 1 желтоқсаннан бастап 2020 жылғы 1 желтоқсанға дейінгі кезеңде Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызметшілерінің Әдеп кодексін (мемлекеттік қызметшілердің қызмет этикасы қағидаларын) бұзғаны үшін тәртіптік жазалар қолданылған жоқ.

Барлық мемлекеттік қызметшілер бөлім басшысының бұйрығымен бекітілген атқаратын лауазымына қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келеді. Еңбек тәртібін бұзу, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар, қылмыстық фактілер болған жоқ. Бөлімде анонимді сауалнама жүргізу қажеттілігі жоқ.

Ұсыным: *«Мемлекеттік қызмет туралы» Заңның, «Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің», Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызметшілерінің Әдеп кодексінің тиісінше сақталуын қамтамасыз ету.*

3.2. Мүдделер қақтығысын реттеу желісі бойынша.

Барлық мемлекеттік сатып алулар «Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңына сәйкес жүргізіледі. Өнім берушінің қызмет көрсетуі көрсетілген шарттарда жүзеге асырылады, ұйым тарапынан шарттың орындалу сапасына наразылықтар жоқ. Мемлекеттік сатып алу рәсімін өткізу кезінде мүдделер қақтығысының туындау фактілері туындаған жоқ. Мемлекеттік сатып алу Мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын бюджет қаражатын тиімді жұмсау, Мемлекеттік сатып алу процесінің жариялылығы мен ашықтығы қағидаты бойынша жүзеге асырылады.

Ішкі талдау нәтижесінде бөлім басшылығының жақын туыстарының, жұбайларының немесе жекжаттарының әлеуетті өнім берушілерінің өткізілетін Мемлекеттік сатып алуға қатысу фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: бұдан әрі жұмыста «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңын сақтау, бекітілген, нақтыланған жоспарға сәйкес мемлекеттік сатып алуды уақтылы өткізу, сапалы тауарлар мен қызметтерді жеткізу бойынша жеткізушілермен шарттар жасасу, мемлекеттік сатып алуды өткізу кезінде мүдделер қақтығысын болдырмауға ықпал ету.

Мүдделер қақтығысын реттеу

Жақын туыстардың, ерлі-зайыптылардың және жекжаттардың бірлескен қызмет (жұмыс) фактілері анықталған жоқ.

Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау

2020 жылдың 12 айында бөлімге 59 өтініш түсті:

оның ішінде: жеке тұлғалардан-15, заңды тұлғалардан-6, бөлім басшысымен жеке мәселелер бойынша қабылдауға 38 азамат қабылданды.

Барлық өтініштер заңмен белгіленген мерзімде қаралып, оның 15-ы қанағаттандырылды, 44-і бойынша түсініктемелер берілді.

Сыбайлас жемқорлық жағдайлары бойынша шағымдар, өтініштер түскен жоқ. Барлық өтініштер мерзімінде қаралып, шағым беру құқығы түсіндіріліп, уақтылы орындалмау немесе орындаудан бас тарту фактілері жоқ.

Ұсыным:

Тұрақты негізде уәкілетті орган «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» заң талаптарының тиісінше сақталуын қамтамасыз етсін. «Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызметі туралы» және «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» заңдарына сәйкес әзірленді.

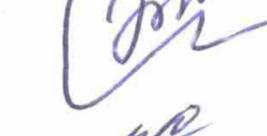
III. Қорытынды бөлім

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізу кезінде жұмыс тобы көрсетілген кезеңде сыбайлас жемқорлық фактілері-жоқ, Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін тартылған мемлекеттік қызметшілер-жоқ екенін анықтады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қабылданатын шараларды жақсарту бойынша ұсыныстар:

- «Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы әкімдігінің жер қатынастары бөлімі» КММ қызметкерлері арасында қолданыстағы заңнама нормаларын зерделеу бойынша тәжірибені жалғастыру»

Жұмыс тобы

	Н. Попова
	З. Малочуева
	Ж. Ким
	В. Малиновская
	А. Утюгунова

**Анализ коррупционных рисков
КГУ «Отдел земельных отношений акимата
Тайыншинского района Северо-Казахстанской области»**

г. Тайынша

19 апреля 2021г.

I. Вводная часть

1. Предмет внутреннего анализа коррупционных рисков: деятельность коммунального государственного учреждения «Отдел земельных отношений акимата Тайыншинского района Северо-Казахстанской области» (далее Отдел).

2. Основание: приказ руководителя отдела от 02 апреля 2021 года №13 «О проведении внутреннего анализа коррупционных рисков в деятельности КГУ «Отдел земельных отношений акимата Тайыншинского района СКО».

3. Период проведения: с 05 апреля 2021 года по 19 апреля 2021 года.

4. Анализируемый период: с 1 декабря 2019 года по 1 декабря 2020 года.

II. Информационно-аналитическая часть

Выявление коррупционных рисков в нормативных правовых актах, затрагивающих деятельность Отдела.

2. Нормативно-правовые акты: Конституция Республики Казахстан от 30 августа 1995 года, Закон Республики Казахстан «О государственной службе Республики Казахстан» от 23 ноября 2015 года, Закон Республики Казахстан «О противодействии коррупции» от 18 ноября 2015 года, Земельный кодекс Республики Казахстан от 20 июня 2003 года № 442, Закон Республики Казахстан «О государственных услугах Республики Казахстан» от 15 апреля 2013 года, Закон Республики Казахстан от 23 января 2001 года № 148 «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республики Казахстан», Закон республики Казахстан от 12 января 2007 года №221 «О порядке рассмотрения обращений физических и юридических лиц», Закон Республики Казахстан «О государственных закупках» от 4 декабря 2015 года, Этический кодекс государственных служащих Республики Казахстан от 29 декабря 2015 года, Трудовой Кодекс республики Казахстан от 23 ноября 2015 года №414, Приказ Министра сельского хозяйства Республики Казахстан от 01 октября 2020 года №301 «Об утверждении Правил по оказанию государственных услуг в сфере земельных отношений», «Приказ заместителя Премьер-Министра Республики Казахстан – Министра сельского хозяйства Республики Казахстан от 28 декабря 2018 года №518 «Правила организации и проведения конкурса по проведению права временного возмездного землепользования (аренды) для ведения крестьянского или фермерского хозяйства, сельскохозяйственного производства».

При изучении норм действующего законодательства выявлена следующая коллизия.

В случаях реализации судебными исполнителями, а также органами государственных доходов, права временного возмездного землепользования на земельные участки сельскохозяйственного назначения посредством проведения

аукциона, земельные участки, ранее предоставленные негосударственным юридическим лицам, реализуются с указанием действующего целевого назначения – для ведения сельскохозяйственного производства.

При этом согласно пункту 5 статьи 37 Земельного Кодекса Республики Казахстан *гражданам Республики Казахстан* право временного возмездного землепользования (аренды) предоставляется *для ведения крестьянского или фермерского хозяйства* на срок от 10 до 49 лет; кандасам - на срок до 25 лет.

Не регламентирован порядок заключения местными исполнительными органами договоров временного возмездного землепользования (аренды) без изменения целевого назначения в случаях приобретения таких участков физическими лицами с аукциона.

Рекомендация: Главному специалисту отдела земельных отношений направить письмо в вышестоящие органы по вопросу разъяснения норм действующего законодательства.

3. Коррупционные риски в организационно-управленческой деятельности Отдела.

3.1. По линии управления персоналом, в том числе сменяемость кадров

Штатная численность КГУ «Отдел земельных отношений акимата Тайыншинского района Северо-Казахстанской области» составляет 5 единиц.

Структуру Отдела образуют руководитель и 4 главных специалиста. Согласно штатного расписания на 2020 год в Отделе 3,25 единицы работников, осуществляющих техническое обслуживание и обеспечивающих функционирование Отдела, в т.ч.: 0,25 ед. уборщика служебных помещений, 1 ед. водителя, 1 ед. секретаря руководителя, 1 ед. методиста по земельным вопросам.

Уровень сменяемости кадров за период с 1 декабря 2019 года по 1 декабря 2020 года низкий.

В части соблюдения государственным служащими Отдела антикоррупционных ограничений, этических норм и законодательства о государственной службе:

В соответствии со статьей 18 Закона «О государственной службе Республики Казахстан» при приеме на государственную службу граждане принимают на себя установленные ограничения. Так, на момент проведения анализа в делах всех государственных служащих Отдела имеются обязательства о принятии ограничений.

За период с 1 декабря 2019 года по 1 декабря 2020 года дисциплинарных взысканий за нарушение Этического кодекса государственных служащих Республики Казахстан (Правил служебной этики государственных служащих) не налагались.

Все государственные служащие соответствуют квалификационным требованиям к занимаемой должности, утвержденным приказом руководителя отдела. Фактов нарушений трудовой дисциплины, коррупционных правонарушений, уголовных не было. Необходимости проведения анонимные анкетирования в Отделе нет.

Рекомендация: Обеспечить надлежащее соблюдение Закона «О государственной службе», «Трудовой кодекс Республики Казахстан», Этического кодекса государственных служащих Республики Казахстан.

3.2. По линии урегулирования конфликтов интересов.

Все государственные закупки проводятся согласно Закону РК «О государственных закупках». Оказание услуг поставщиком осуществляется в указанных договорах сроках, претензий со стороны организации к качеству исполнения договора не имеется. При проведении процедуры государственных закупок фактов возникновения конфликта интересов не возникало. Государственные закупки осуществляются по принципу эффективного расходования бюджетных средств используемых для государственных закупок, гласности и прозрачности процесса государственных закупок.

В результате внутреннего анализа не выявлено фактов участия в проводимых государственных закупках потенциальных поставщиков близких родственников, супругов или свойственников руководства отдела.

Вывод: В дальнейшей работе соблюдать Закон Республики Казахстан «О государственных закупках», своевременно проводить государственные закупки согласно утвержденного, уточненного плана, заключить договора с поставщиками по поставке качественных товаров и услуг, способствовать недопущению конфликта интересов при проведении государственных закупок.

Урегулирование конфликта интересов

Фактов совместной службы (работы) близких родственников, супругов и свойственников не выявлено.

Рассмотрение обращений физических и юридических лиц

За 12 месяцев 2020 года в Отдел поступило 59 обращений:
из них: от физических лиц-15, от юридических лиц-6, на приеме по личным вопросам руководителем отдела принято 38 граждан.

Все обращения рассмотрены в установленные законом сроки, из них 15- удовлетворены, по 44-даны разъяснения.

Жалоб, заявлений по вопросам случаев коррупции не поступало. Все обращения рассматриваются в срок с разъяснением права на обжалование, фактов несвоевременного исполнения или отказа в исполнении не имеется.

Рекомендация:

На постоянной основе уполномоченным органом обеспечивать надлежащее соблюдение требований Законов «О противодействии коррупции». «О государственной службе Республики Казахстан» и «О порядке рассмотрения обращений физических и юридических лиц».

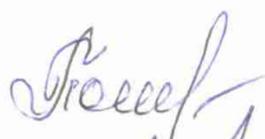
III. Заключительная часть

При проведении анализа коррупционных рисков рабочей группой установлено, что за указанный период факты проявления коррупции-отсутствуют, привлеченных государственных служащих за коррупционные правонарушения- нет.

Предложения по улучшению принимаемых антикоррупционных мер:

-продолжить практику по изучению норм действующего законодательства среди сотрудников КГУ «Отдел земельных отношений акимата Тайыншинского района Северо-Казахстанской области»

Рабочая группа

Н. Попова

З. Малочуева

Ж. Ким

В. Малиновская

А. Утюгунова